

ĀĀESKOSLOVENSKO ĀĀ STĀ•T, KTERĀ• ZKLAMAL

NedĀĀle, 28 ĀĀerven 2020

StejnĀjmenĀj; kniha Mary HaimannovĀĀ vyvolala nesouhlas uĀĀ ve svĀĀm anglickĀĀm vydĀĀnĀ-. NynĀ- vyĀĀla ĀĀesky. JejĀĀ je dĀĀleĀĀitĀĀ, protoĀĀe ovlivĀĀje americkĀĀ prostĀĀedĀĀ-, a proto je potĀĀebnĀj alespoĀĀ krĀĀtkĀj recenze, postihujĀĀcĀ autorky. VzpomĀĀjĀm na diskuzi, kterĀj probĀĀhla v ĀĀET s autorkou. Proti nĀĀ- sedĀĀli naĀĀi historici ĀĀ RychlĀĀ-k a Pithard (nepamatuji si pĀĀesnĀĀ, zda jeĀĀtĀĀ nĀĀkdo dalĀĀĀ-). JestliĀĀe i tito pĀĀinovĀĀ autorku kritizovali za jejĀĀ- nepĀĀesnosti, potĀĀ kniha byla opravdu uĀĀ i v anglickĀĀ verzi provokativnĀĀ-

Za provokativnĀĀ- ji oznaĀĀili i mnozĀĀ- jinĀĀ-, vĀĀetnĀĀ tehdejĀĀ-ho konzula ĀĀER v LA. Autorka tvrdĀĀ-, ĀĀe ĀĀeskou verzi nepozmĀĀnila. O to vĀĀce jsem si knihu se zĀĀjmem pĀĀeĀl a s podivem jsem zjistil, ĀĀe kniha samotnĀj je mĀĀnĀĀ provokativnĀĀ- neĀĀ jejĀĀ- nĀĀzev, a na rozdĀĀl od nĀĀĀ, kterĀĀch dnes vychĀĀzejĀĀ-cĀ-ch pomlouvaĀĀnĀĀch dĀĀl, je vĀĀcnĀj bez viditelnĀĀ propagandy. Proti bĀĀnĀĀm zvyklostem i dobĀĀe popisuje TisĀĀ v SlovenskĀĀ stĀĀt.

IdeologickĀĀm

zadĀĀnĀ-m dĀĀla je odsoudit nacionalismus, tato snaha tvoĀĀĀ- ĀĀzduchaĀĀ celĀĀ knihy a v detailech mĀĀĀe pĀĀsobit provokativnĀĀ nebo nespravedlivĀĀ. JĀĀ jsem ovĀĀjem chĀĀpal, ĀĀe to nenĀĀ- namĀĀĀeno proti ĀĀeskĀĀmu nĀĀrodu, ale je to univerzalistickĀĀ nĀĀzor, kterĀĀ je legitimnĀĀ-, nicmĀĀnĀĀ se tĀĀ-m nevyhne urĀĀitĀĀm deformacĀĀ-m. Kdo vlastnĀĀ zklamal? Zklamalo ĀĀEskoslovensko nebo stĀĀjty okolo nĀĀĀ, kterĀĀ jeho osud urĀĀovaly a nedovolily svobodnĀĀ vĀĀvoj? Autorka se snaĀĀĀ- dokĀĀzat, ĀĀe za to mĀĀĀe ĀĀeskĀĀ nacionalismus.

VĀĀĀjinou bych mohl informace v knize pochvĀĀlit, zamĀĀĀm se ale pouze na kritiku, tedy na to, co povaĀĀuji za chybnĀĀ. Z dĀĀvodĀĀ krĀĀtkosti textu nemohu komentovat jednotlivĀĀ myĀĀlenky a pĀĀĀ-bĀĀhy, proto se pokusĀĀ-m o celkovĀĀ hodnocenĀĀ- shrnutĀĀ do postojĀĀ- autorky.

Univerzalismus

Autorka na zaĀĀĀtku vĀĀkladu dĀĀĀjin pĀĀedstavuje postojĀĀ- prozrazujĀĀcĀĀ- univerzalistickĀĀ pĀĀesvĀĀdĀĀenĀĀ- neuznĀĀvajĀĀ-cĀĀ- nĀĀrody jako ĀĀtvary potĀĀebnĀĀ k ĀĀivotu a povaĀĀuje nacionalismus jako zlo. ProtoĀĀe neuznĀĀvĀjĀĀ nĀĀrody jako hodnotu, nastĀĀvĀjĀĀ, jak uvedu v nĀĀsledujĀĀ-cĀĀ-ch pĀĀĀ-kladech, zkreslenĀĀ- vĀĀkladu dĀĀĀinnĀĀ reality. ZdĀĀ se, ĀĀe si dost idealizuje bezprĀĀjvnĀĀĀ postavenĀĀ- SlovĀĀjkĀĀ- v Uhersku, situaci, kdy neexistovala snad ĀĀĀĀdnĀĀ slovenskĀĀ ĀĀkola, a SlovĀĀjky ĀĀekalo bĀĀhem nĀĀkolika desetiletĀĀ- totĀĀlnĀĀ- pomaĀĀarĀĀtĀĀnĀĀ-. Nedostatek slovenskĀĀ inteligence znamenal, ĀĀe republika vyslala po r. 1918 na Slovensko uĀĀitele a ĀĀĀĀednĀĀ-ky ĀĀeskĀĀ (kteĀĀĀ- vĀĀjak uĀĀili a mluvili slovensky).

JejĀĀ- nepochopenĀĀ-, ĀĀe se tak stalo z nutnosti zachrĀĀnit vlastnĀĀ slovenskĀĀ nĀĀrod jako takovĀĀ a pĀĀiklĀĀdĀĀnĀĀ- tomuto aktu nĀĀĀĀĀ postrannĀĀ- myĀĀlenky, opĀĀt zkresluje celĀĀĀ obraz. VynechĀĀvĀjĀĀ germanizaci za Rakouska, kterĀj probĀĀhala nucenĀĀ-m ĀĀeskĀĀch dĀĀlnĀĀ-kĀĀ-, aby posĀĀlali dĀĀti do nĀĀmeckĀĀch ĀĀkol. Kdo to neudĀĀlal, pĀĀĀĀel o prĀĀjci. Germanizace byla i jinĀĀho

druhu, pÅ™edevÅ¡m diskriminacÅ­ na Å™Å™adech apod.

Dnes nenÅ­ korektnÅ­ o tom mluvit, pamÅ›tnÅ­ci nejsou a dÅ›jiny jsou pÅ™episovÅ¡iny pÅ™edevÅ¡m mlÅ­enÅ­m o tÅ›chto skuteÅ­nostech. PÅ™itom tato okolnost je velice dÅ›leÅ›itÅ› v otÅ›zce, proÅ­ Å‡EeÅ›i mÅ›li z NÅ›meckÅ› hegemonie strach. CÅ­saÅ™ nedokÅ›zal nebo nechtÅ›l germanizaci zabÅ›nit, a NÅ›mci mÅ›li vÅ›hodnÅ›jÅ›- postavenÅ­. Autorka o tom vÅ›jak nic nepÅ›Å›je, nejspÅ›Å›je si toho nepovÅ›jmla, protoÅ›e podle nÅ­ nÅ›rod nemÅ› hodnotu a jeho zachovÅ›nÅ­ je zbyteÅ­nÅ›. Potom je ovÅ›jem zbyteÅ­nÅ› celÅ› Å‡eskÅ› nÅ›rodnÅ­ obrozenÅ­. (Jestli je opravdu zbyteÅ­nÅ›, aÅ› i kaÅ›dÅ› posoudÅ­ sÅ›m a podle toho dÅ› za pravdu autorce nebo ne.)

Autorka chÅ›pe situaci po II. svÅ›tovÅ› vÅ›lce, rozumÅ­ pÅ™Å­klonu BeneÅ›je a vÅ›tÅ›iny obyvateÅ›stva k SSSR v obsahu samotnÅ›m, jak jej vidÅ›m i jÅ›: zkuÅ›enosti z NÅ›meckÅ› okupace vytvÅ›jÅ™ejÅ­cÅ­ pocit fatÅ›lnÅ­ho ohroÅ›enÅ­ z NÅ›mecka, kterÅ› se mÅ›Å›e opakovat a proto je zapotÅ™ebÅ­ hledÅ›nÅ­ trvalÅ›ho a spolehlivÅ›ho spojene, kterÅ›mu se v zÅ›jmu pÅ™eÅ›itÅ­ musÅ­ ledaÅ›o odpustit.

PÅ™esto na konci kapitoly o tÅ™etÅ­ republice obviÅ›uje Å‡eskÅ› nacionalismus a politickÅ› oportunistus, Å›e je vinen za nastolenÅ­ komunistickÅ›ho reÅ›imu.

JakÅ› Å›ovinizismus? Copak obavy z totÅ›lnÅ­ likvidace nÅ›roda je Å›ovinizismus?

A asi

by autorka tÅ›ko pÅ™ijala tezi, Å›e nebÅ›t nacistickÅ› okupace se vÅ›emi jejÅ›mi jevy a zloÅ›iny, nebyl by ani transfer NÅ›mcÅ­ z pohraniÅ­a a moÅ›nÅ› by Å‡eskoslovensko dnes existovalo jako konsolidovanÅ› stÅ›it, ale zcela urÅ›itÅ› by nebyl nastolen komunistickÅ› reÅ›im.

Kdo je tedy vinen? Å‡eskÅ› nacionalismus? Je to nepochopenÅ­ nebo uplatnÅ­ univerzalistickÅ›ho zadÅ›nÅ­ za kaÅ›dou cenu udÅ›lat Å‡eskÅ› nacionalismus vinnÅ­kem tÅ›mÅ› vÅ› jeho.

NepochopenÅ­ doby

Autorka neustÅ›je zdÅ›razÅ›uje, jak Å‡eÅ›itÅ­ poslanci za svÅ›tovÅ› vÅ›lky milovali Rakousko a cÅ­saÅ™e, a jak Å‡eÅ›itÅ­ vojÅ›ci s nadÅ›enÅ­m pro nÅ›j umÅ›rali - nemÅ› ani stÅ­n pochybnosti o tom, zda to nebylo pÅ™edstÅ­ranÅ› a vynucenÅ› v dobÅ› represÅ­ a trestÅ­ smrti.

Neklade si otÅ›zku, Å›e je vlastnÅ› podezÅ™elÅ›, Å›e titÅ› lidÅ› nadÅ›jenÅ› vÅ­tali republiku a Masaryka. ProÅ­ nebojovali za cÅ­saÅ™e dÅ›l a Masaryka neodmÅ­tli?

Toto Å‡z nepochopenÅ­ doby Å‡e v knize Å‡asto

doprovázeli, jakoby tehdejší lidé měli za sebou svobodou v Rakousku a jako v Americe jednadřicátého století.

Toto nepochopení pokračuje popisováním německé okupace, kdy naši lidé udávali úklady (připad lidickým účen). Jakoby za přechovávání národa nebyl koncentrací a později smrt!

Čeští lidé dali Romy ve sběrných táborech. Hodnoto, to, jakoby to dělali dobrovolně, nadšeně, snad za vysoký plat a ne v nacistickém režimu, ve kterém jim připadaly německé orgány, a neuposlechnutí znamenalo jít do koncentračního tábora.

Autorka nazývá Tomáš je Masaryka zřídce svobodného prostředí, který přibližně bylo německé. Prohlásit Tomášovu matku za Němku je v lepším případě omyl, spíše je však vliv jiných, pomlouvaných děl. Autorka viditelně nerozumí poměrům v době Masarykova mládí. Matka mluvila německy, aby děti, které navštěvovaly školu, se německy naučily, protože bez toho by těžko dosáhly v životě dobrého postavení. Stejně tak mluvila šky.

Donáškové mladší Masaryka podporovali, nebyli jen Němci, mnoho českých svobodných jazyk tehdy ani poštovní neznalo a německý obrození bylo předešlým obnova jazyka ve školách a v běžném životě.

Matice školská, která zakládala školy, obzvlášť v pohraničí, byla soukromá organizace a musela mít peníze. Musela mít donášky, z nichž mnozí byli i skrytí. Během německé okupace nemohl svoje občanství připadli vykonávat v prostředí, kde vládl Německý svobodný stát a kde čeští byli diskriminováni.

Plány, které se měly realizovat

Vážně jen povrchně informovaní, věděli, jak budoucnost nás čeká v Rakousku, když zkrátka Německo, které už bylo hemžily Rakousko ovládalo a které nedovolilo československému Karlovi uzavřít separátní míru se státy Dohody. Němci by vládl i jejich moc v Rakousku by neobvykle vzrostla. Co čekalo Čechy v takovém případě? Daleko horší germanizace. Připad nemohl být osud Lužických Srbů a Poláků už v předválečném Německu.

Naopak po válce Dohody mohlo klidně i Rakousko stát, muselo by se změnit. Ale nově československý Karel se tak byl Němcem, úže se nenechal korunovat v Praze šky králem; jak by potom asi jeho vláda byla? Mělo smysl s ním jak postat?

Autorka tyto předpoklady nebere na zřetel. Ale toto přece také značně ovlivňovalo myšlenky lidí a mnoho lidí se tím dává vysvětlit a nemusí se to dávat za vinu nějakému šky nacionalismu. Sice o německé okupaci je realisticky, ale plány, které měly nacistické s šky národním, jaksi nebere na zřetel komplexně, zabývá se prozatím mněmi plány.

Existovaly pÅ™ece plÅ™iny na Å•Å½steÅ•nÅ© vyhlazenÅ-, Å•Å½steÅ•nÅ© vystÅhovÅjnÅ- na SibiÅ™ a Å•Å½steÅ•nÅ© ponÅmÅenÅ-, kterÅ© asi mÅlo zahrnovat vÅtÅjnu ÅEechÅ. PÅ™ece ve stÅ™ednÅ-ch ÅEechÅich uÅ¾ byl pÅ™ipravovÅjn prostor pro nÅmeckÅ© obyvatelstvo, mÅla vzniknout jakÅ½si enklÅjva, kterÅj se bude rozÅjÅ™ovat. Germanizace celÅ©ho Å½ivota postupovala.

Pod nÅmeckou vlÅjdu se postupnÅ dostÅjvalo vÅjechno: kultura, sport, prÅmysl, nastala germanizace nÅpisÅ a novin. S NÅmcem se muselo mluvit nÅmecky v kaÅ¾dÅ© organizaci, tÅm byla Å•eÅjtina vytlaÅovÅjna.

KomunistickÅ½
reÅ½im a konec ÅEeskoslovenska

Podle

autorky nÅstup komunistickÅ©ho reÅ½imu mÅj na svÅdomÅ- Å•eskÅ½ nacionÅlnÅ- Åjovinismus. To je velmi Å•asto opakovan nepravda, pro kterou nenÅ- Å½ÅdnÅ½ dÅkaz. Ve skuteÅnosti pÅ™ed vÅjlkou (kdy Å•eskÅ½ nacionalismus vlÅjdl) by se nÅco takovÅ©ho nemohlo stÅjt; nebyl by ani komunismus, ani odsun NÅmcÅ.

MyslÅm

si, Å¾e ÅEeÅj jako celek po mnichovskÅ© zradÅ, pÅ™estali hledat spojení na zÅjpadÅ a novÅ©mu ochrÅjnci byli ochotni ledasco odpustit, protoÅ¾e vÅjechno to bylo lepÅjÅ-neÅ¾ nÅmeckÅ½ nacionalismus znamenajÅ-cÅ- smrtelnÅ© ohroÅ¾enÅ-.

Tak se choval i BeneÅj. K nastolenÅ-

komunistickÅ© vlÅjdy pÅ™ispÅla skuteÅnost, Å¾e nacistÅ© zlikvidovali nejlepÅjÅ- sÅ-ly nÅjroda - prÅjvÅ ony pÅ™edstavitel stÅ™ednÅ- nÅrodnÅ uvÅdomÅvlÅ© tÅ™Å-dy - vyvraÅ¾dÅnÅ-m 70 000 Å•eskÅ½ch vlastneckÅ½ch intelektuÅjÅ, kteÅ™- mohli po vÅjlice vÅst nÅrodnÅ- organizace schopnÅ© dostateÅnÅv dobre odolÅjvat novÅ©mu nebezpeÅÅ-.

KomunistickÅ©mu

nebezpeÅÅ- se mohly postavit prÅjvÅ, jen nÅrodnÅ, orientovanÅ© sÅ-ly (vidÅme to na MaÅjÅ-nech a HorÅjkovÅ©), kterÅ© byly decimovanÅ© jednak shora uvedenou â€žcÅ-lenou slepotouâ€œ vÅi SSSR, jednak nacistickÅ½m vraÅ¾dÅnÅ-m.

O komunistickÅ©m reÅ½imu pÅ-jÅ je autorka realisticky

a tato Å•Å½st knihy je encyklopediÅ- udiÅlostÅ- vyÅerpÅjvajÅ-cÅ-m zpÅsobem dobre, ale zÅjroveÅ struÅnÅ, napsanou (jedinÅj chyba: Raimund Musil nehospodaÅ™il na statku v DÅdinÅ, ale v RodkovÅ).

Konec komunistickÅ©ho reÅ½imu byl ovÅjem

v jinÅ½ch dÅlech popsÅjn ze vÅjch stran podrobnÅj (tÅ™eba je zapotÅebÅ- zase z druhÅ© strany zÅskat informace: Michal MachÅjÅek: GustÅjv HusÅjk, Olin

Jurman: PÁ™evrat).

Rozpad republiky ukončuje autorka statě: â€žSpecificky utvářené 1/2 z páť sob identity, svázané 1/2 vĀ-ce s jazykem a kulturou ne 3/4 s páť vodem a náboženstvĀ-m, dvakrát skonal v vytvořenĀ-m a dvakrát zničenĀ-m stájtĀ nazvanĀho ĀEeskoslovenskoâ€œ.

K tomu dodávám: PÁ™esto 3/4 rozdĀlnĀ identita ĀEechĀ a SlovĀjkĀ byla rozkladnĀm elementem a vĀdy byla pÁ™ipravena pomoci rozpadu, neznamenala, 3/4 musela být nevyhnutelnĀ hroba™em. TĀ-m se stala vĀdy jen pod vnĀjĀ-mi tlaky a z vĀle, kterĀj vzeĀla z vnĀjĀ-ch okolnostĀ.

(Na konci knihy uvádĀ vydavatel jeĀtĀ, asi tĀ™i nepĀ™esnosti v knize)

ZávĀr:

VĀ™Ā-m, 3/4 autorka svoje zamĀřenĀ- (v celĀ knize patrnĀ proti jakĀmukoliv nářznaku národnĀ-ho uvĀdomĀnĀ-) nemyslí- protiĀsky, ale pouze univerzalisticky. Neslou 3/4 vĀdomĀ jinĀmu nářrodu proti ĀeskĀmu, ale neslou 3/4 nikomu, dĀ-vĀj se na vĀci pÁ™medevĀ-m univerzalistickĀm pohledem.

Proto takĀ uznávĀj, 3/4 ĀESR byla demokratickĀ a otevĀřenĀj spoleĀnost, v zĀkladnĀch vĀcech spravedlivĀj ke vĀjem obĀanĀm, ve stĀ™ednĀ- EvropĀ nevĀdanĀj a takĀ snad jedinĀj. Dokonce pÁ™iznávĀj, 3/4 lidovĀ 1/2 a demokratickĀ 1/2 duch spoleĀnosti ĀeskĀ byl na Ārovni, kterou jinĀ nářrody nesĀlely.

UvĀdĀ postĀ™eh: jakmile Āeskou spoleĀnost od vĀjdy odstranili, nastaly metody diktĀtorskĀ a nespravedlivĀ.

ĀEeskoslovensko bylo sice konstrukt, ĀeskoslovenskĀ nářrod byla neutrĀitelnĀ kombinace, zvlĀjtĀ kdy 3/4 existovaly dva uznanĀ jazyky. Ale co byla Francie? Vznikla pÁ™ece takĀ ze slo 3/4 ek galsko-romĀnskĀho zĀkladu s prvky akvitĀnskĀmi, burgunskĀmi, provensĀlskĀmi a bretaĀskĀmi, slouĀenĀch za urĀitĀch tlakĀ v jeden celek.

A co bylo NĀmecko? Skupina knĀ-ĀectvĀ- rozdĀlenĀj na dvĀ náboženstvĀ- krvavou tĀ™icetiletou vĀlkou, Bismarckem tvrdou rukou sjednocenĀj po bitvĀ u SadovĀ, kde PrusovĀ porazili RakuĀany; a zoufale se brĀnĀ-cĀ-mi Sasy, jejich 3/4 knĀ-Āe u 3/4 byl v emigraci v Praze.

ĀEeskoslovensko nebyl Ātvar, kterĀ 1/2 zklamal, ĀEeskoslovensko bylo Ātvarem, kterĀmu historie neumoĀnila to, co NĀmecku, Francii a ItĀlii, kterĀmu nedala dostatek Āasu k vnitĀnĀ-konsolidaci.

Vlastimil

PodrackÃ½